

ZAKON O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU (ZFPPIPP)

Na podlagi 9. in 16. člena zakona o revidiranju (Uradni list RS, št. 11/01, 118/05-5309 in 42/06-1799 (popr. 60/06), 19. člena statuta Slovenskega inštituta za revizijo (Uradni list RS, št. 70/01) in 8. člena Hierarhije standardov ocenjevanja vrednosti (Uradni list RS, št. 47/04), je strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji redni **XX. seji dne XX sprejel**

POJASNILO 7

DAJANJE MNENJA POOBLAŠČENEGA OCENJEVALCA VREDNOSTI PODJETIJ V ZVEZI S 146. ČLENOM ZFPPIPP

Pri dajanju mnenja v zvezi s 146. členom zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 126/07, v nadaljevanju ZFPPIPP) mora pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij upoštevati določila ZFPPIPP in tega pojasniti.

Po 146. členu ZFPPIPP mora pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij v poročilu pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij (v nadaljevanju Poročilo), pripravljenega v skladu z zahtevami ZFPPIPP, opredeliti ključne sestavine Poročila in podati mnenje. Poročilo pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij naj bo pripravljeno na način:

- 1) **Uvod**
Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij v uvodu opredeli najmanj, kaj je predmet pregleda, namen pregleda, obseg pregleda in na podlagi katerih načel je bil pregled opravljen.
- 2) **Načrt finančnega prestrukturiranja**
Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij povzame ključne elementa načrta finančnega prestrukturiranja, ki je predmet pregleda,
- 3) **Analiza računovodskih izkazov**
Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij poda pregled in analizo že izdelanih računovodskih izkazov (vsaj za pretekla 3 leta), projekcije računovodskih izkazov (vsaj za obdobje dokler dolжник ne plača terjatev vseh upnikov za katere učinkuje prisilna poravnava) in predpostavk projekcije računovodskih izkazov dolžnika, ki je predmet pregleda. Računovodski izkazi morajo obsegati bilanco stanja, izkaz poslovnega izida in izkaz denarnih tokov.
- 4) **Podlage za pripravo mnenja**
Za namen izdaje mnenja, pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij izvede preizkus insolventnosti dolžnika, preizkus ali bo dosežena bodoča kratkoročna in dolgoročna plačilna sposobnost dolžnika in preizkus učinkov prisilne poravnave ter stečaja na plačilo terjatev upnikom.
- 5) **Mnenje**
Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij poda mnenje o tem,
 - a) ali je dolжник insolventen:
 - b) ali bo izvedba načrta finančnega prestrukturiranja omogočila tako finančno prestrukturiranje dolžnika, da bo postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben, in
 - c) ali bodo upnikom s potrditvijo prisilne poravnave, ki jo predlaga dolжник, zagotovljeni ugodnejši pogoji plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začel stečajni postopek.

Mnenje se poda v standardizirani obliki na zadnji strani Poročila (za zgled mnenja glej Prilogo A in B).

- 6) Datum in podpis pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij
Datum in podpis pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij sta navedena na zadnji strani Poročila pod mnenjem. Podpis pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij je na način kot ga določa Pojasnilo 3 Hierarhije standardov ocenjevanja vrednosti.

Namen Poročila po 146. členu ZFPPIPP je izdaja mnenja o tem ali je dolžnik insolventen, ali bo izvedba finančnega prestrukturiranja omogočila tako finančno prestrukturiranje dolžnika, da bo postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben in ali bodo upnikom s potrditvijo prisilne poravnave, ki jo predlaga dolžnik, zagotovljeni ugodnejši pogoji plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek, in ne ocena vrednosti podjetja.

Obrazložitev

Pri dajanju mnenja v zvezi s 146. členom ZFPPIPP mora ocenjevalec podjetij spoštovati določila Hierarhije standardov ocenjevanja vrednosti (v nadaljevanju Hierarhija). V skladu s Hierarhijo mora pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij pri pripravi Poročila in mnenja upoštevati pojasnilo 7 navedeno na 2. ravni Hierarhije in določila ZFPPIPP.

Vsebina posameznih sestavin Poročila naj bo pripravljena na način:

Ad 1) Uvod

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij v uvodu opredli glavne sestavine naloge tako, da navede:

- Da je predmet pregleda načrt finančnega prestrukturiranja, ki ga je pripravil dolžnik.
V kolikor je pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij deloval v vlogi svetovalca dolžnika in sodeloval pri pripravi načrta finančnega prestrukturiranja (bodisi celote ali zgolj dela načrta), le-ta pri tem istem dolžniku ne more delovati v vlogi pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij po 146. členu ZFPPIPP.
- Da je namen Poročila, da pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij poda mnenje o tem ali so dosežene materialno pravne zahteve za vodenje postopka prisilne poravnave v skladu z določili ZFPPIPP. Materialno pravne zahteve za vodenje postopka prisilne poravnave so, potrditev da je dolžnik insolventen, do bo izvedba finančnega prestrukturiranja omogočila tako finančno prestrukturiranje dolžnika, da bo postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben in da bodo upnikom s potrditvijo prisilne poravnave, ki jo predlaga dolžnik, zagotovljeni ugodnejši pogoji plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek.
- Da obseg pregleda zajema, pregled in analizo načrta finančnega prestrukturiranja, že izdanih računovodskih izkazov za pretekla leta, projekcije računovodskih izkazov in predpostavk, na katerih je bila pripravljena projekcija računovodskih izkazov,
- Da je Poročilo in mnenje pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij pripravljeno na podlagi ZFPPIPP in tega pojasnila.

Ad 2) Načrt finančnega prestrukturiranja

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij v tej točki povzame ključne elemente načrta finančnega prestrukturiranja dolžnika, in sicer navede najmanj:

- Kratek povzetek dolžnikovega predloga prisilne poravnave (višina in dinamika poplačila obveznosti dolžnika),
- Povzetek pregleda stanja obveznosti dolžnika po razredih, na dan vložitve predloga prisilne poravnave,

- Kratek pregled primerjave poplačila obveznosti dolžnika v primeru prisilne poravnave in v primeru stečajnega postopka kot ga navaja dolžnik v načrtu finančnega prestrukturiranja.

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij v prilogi 1 svojega Poročila priloži načrt finančnega prestrukturiranja dolžnika, ki je predmet tega pregleda.

Ad 3) Analiza računovodskih izkazov

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij analizira že izdane računovodske izkaze dolžnika, projekcijo računovodskih izkazov dolžnika in predpostavke projekcije računovodskih izkazov dolžnika na način, da ugotovi trende rasti, strukturne deleže ter kazalnike že izdanih in predračunskih računovodskih izkazov dolžnika, ter na ta način prepozna ključne gonilce vrednosti. Že izdani računovodski izkazi naj se analizirajo vsaj za zadnja 3 leta, projekcija računovodskih izkazov pa vsaj za obdobje dokler dolžnik ne plača terjatev vseh upnikov za katere učinkuje prisilna poravnava.

Na podlagi analize že izdanih in predračunskih računovodskih izkazov, makroekonomske analize in analize panoge dolžnika, ocenjevalec podjetij preizkusi uresničljivost predpostavk, ki jih je dolžnik uporabil pri pripravi predračunskih računovodskih izkazov.

Uresničljivost predpostavk projekcije računovodskih izkazov se ocenjuje na dan, ki je enak zadnjemu dnevu zadnjega koledarskega trimesečja, ki se je končalo pred uvedbo postopka prisilne poravnave in znanih dejstev o dolžniku, makroekonomski situaciji in dogajanjih v panogi dolžnika na ta datum.

Ad 4) Podlage za pripravo mnenja

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij predstavi analitične podlage, ki so osnova za podajo mnenja o tem ali je dolžnik insolventen, ali bo izvedba načrta finančnega prestrukturiranja omogočila tako finančno prestrukturiranje dolžnika, da bo postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben, in ali bodo upnikom s potrditvijo prisilne poravnave, ki jo predlaga dolžnik, zagotovljeni ugodnejši pogoji plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek.

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij izvede najmanj v nadaljevanju predstavljene analitične postopke:

1) Preizkus insolventnosti

Insolventnost dolžnika se ugotavlja v skladu z določili 14. člena ZFPPIPP. Pri tem pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij izhaja iz računovodskih izkazov na dan, ki je enak zadnjemu dnevu zadnjega koledarskega trimesečja, ki se je končalo pred uvedbo postopka prisilne poravnave in preveri:

- ali dolžnik za več kot 2 meseca zamuja z izpolnitvijo ene ali več obveznosti v skupnem znesku, ki presega 20% zneska njegovih obveznosti, izkazanih v letnem poročilu za zadnje poslovno leto pred zapadlostjo teh obveznosti, in ni znakov, da se je to dejstvo do datuma priprave Poročila pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij spremenilo, (trajnejša nelikvidnost)
- ali je izguba dolžnika za tekoče leto do datuma, ki je enak zadnjemu dnevu zadnjega koledarskega trimesečja, ki se je končalo pred uvedbo postopka prisilne poravnave, skupaj s prenesenimi izgubami dosegla polovico osnovnega kapitala in te izgube ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička ali rezerv dolžnika, (kapitalska neustreznost)
- ali dolžnik na datum, ki je enak zadnjemu dnevu zadnjega koledarskega trimesečja, ki se je končalo pred uvedbo postopka prisilne poravnave, izkazuje negativni kapital, (prezadolženost)

Dolžnik je insolventen, če to potrdi vsaj eden od treh zgoraj navedenih preizkusov.

2) Preizkus bodoče kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti

Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij v tej točki ugotovi ali obstaja najmanj 50% verjetnost, da bo izvedba predlaganega načrta finančnega prestrukturiranja omogočila tako finančno prestrukturiranje dolžnika, da bo le-ta postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben. Za definicijo kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti se smiselno uporablja 11. člen ZFPPIPP.

- *Dolgoročna plačilna sposobnost*

Dolgoročna plačilna sposobnost je definirana kot trajna sposobnost dolžnika izpolniti vse obveznosti ob njihovi zapadlosti, oziroma dolžnik je dolgoročno plačilno sposoben, če je obseg njegovih dolgoročnih virov financiranja zadosten, glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja in tveganja, ki jim je izpostavljen.

V skladu z določili 14. členom ZFPPIPP je dolžnik dolgoročno plačilno sposoben, če vseskozi zagotavlja kriterij kapitalske ustreznosti, oziroma, če je:

$$(\text{izguba tekočega leta} + \text{prenesene izgube} - \text{druge kapitalske rezerve}) \times 2 < \text{od osnovnega kapitala dolžnika}$$

Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij preveri ali iz predračunskih računovodski izkazov dolžnika izhaja, da je zagotovljena kapitalska ustreznost v skladu z zgoraj opredeljeno formulo.

- *Kratkoročna plačilna sposobnost*

Kratkoročna plačilna sposobnost je definirana kot sposobnost dolžnika poravnati vse obveznosti, ki so zapadle v tem časovnem obdobju.

Ugotavlja se kot koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient) in koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient), za vsako leto projekcije. Pri tem mora pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij vzporedno preveriti tudi dneve vezave kratkoročnih sredstev in kratkoročnih obveznosti za vsako leto projekcije. Tako ugotovljene koeficiente pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij vsebinsko analizira in primerja s povprečjem, ki velja za panogo dolžnika. Za definicijo koeficientov se smiselno uporabljajo določila SRS 29 – Računovodsko proučevanje (analiziranje) 2006.

Poleg analize koeficientov kratkoročne plačilne sposobnosti, pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij kratkoročno plačilno sposobnost analizira tudi z analizo projekcije denarnega toka, ki je pripravljena na osnovi letnih podatkov.

3) Preizkus učinkov prisilne poravnave in stečaja na plačilo terjatev upnikom

Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij v tej točki ugotovi ali obstaja najmanj 50% verjetnost, da bodo upnikom s potrditvijo prisilne poravnave, zagotovljeni ugodnejši pogoji plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek. Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij posledično preveri učinek prisilne poravnave na plačilo terjatev upnikov in učinek stečaja na plačilo terjatev upnikom kot navedeno spodaj:

- *Učinek prisilne poravnave na plačilo terjatev upnikom*

Za ta namen pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij pregleda projekcijo iz predračunskih računovodskih izkazov, ki odražajo bodoče načrtovano poslovanja dolžnika in vključujejo višino in dinamiko plačil terjatev upnikom. Odlivi namenjeni poplačilu terjatev upnikov se diskontirajo na sedanjo vrednost z diskontnim faktorjem, ki odraža časovno vrednost denarja, in ne vključuje drugih elementov tveganja. Kot referenčna diskontna mera se uporabi podatek o netvegani meri donosa na dan vložitve postopka prisilne poravnave (vir: donos do dospelja za 10 letno državno obveznico Republike Slovenije).

Diskontirana sedanja vrednost plačil vseh terjatev upnikom kot predvideno v okviru postopka prisilne poravnave, se primerja s celotnim stanjem obveznosti do upnikov na dan vložitve predloga za začetek prisilne poravnave. Na ta način se ugotovi odstotek (%) poplačila terjatev upnikov ob predpostavki prisilne poravnave.

- *Učinek stečaja na plačilo terjatev upnikom*

Za ta namen pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij oceni tržne vrednosti sredstev in obveznosti ob predpostavki likvidacije. Tržno vrednost posameznih sredstev praviloma ocenijo pooblaščenec ocenjevalci vrednosti nepremični ter strojev in opreme vpisani v register z veljavnim dovoljenjem za opravljanje nalog Slovenskega inštituta za revizijo. Ocena vrednosti se opravi na datum vložitve predloga za začetek postopka prisilne poravnave. Kot stanje obveznosti do upnikov, pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij upošteva stanje obveznosti do upnikov na dan vložitve predloga za začetek postopka prisilne poravnave.

Pri oceni likvidacijske vrednosti sredstev je potrebno upoštevati stroške stečajnega postopka in čas potreben za izvedbo stečaja dolžnika. Prilivi od prodaje posameznih sredstev morajo biti časovno opredeljeni in diskontirani z diskontnim faktorjem, ki odraža časovno vrednost denarja, in ne vključuje drugih elementov tveganja. Kot referenčna diskontna mera se uporabi podatek o netvegani meri donosa na dan vložitve postopka prisilne poravnave (vir: donos so dospelja za 10 letno državno obveznico Republike Slovenije).

Likvidacijska vrednost sredstva dolžnika, ki so na voljo za plačilo terjatev upnikov ob predpostavki stečaja se ugotovijo tako, da se od diskontirane tržne vrednosti sredstev ob predpostavki likvidacije odšteje stroške stečajnega postopka in vse druge obveznosti, razen obveznosti do upnikov. V okviru stroškov stečaja je nujno potrebno upoštevati tudi stroške odpravnin zaposlenim in sicer v skladu z določili 109. člena Zakona o delovni razmerjih.

Tako ugotovljene likvidacijske vrednosti sredstev se primerjajo s stanjem obveznosti do upnikov na dan vložitve predloga za začetek postopka prisilne poravnave. Na ta način se ugotovi odstotek (%) poplačila terjatev upnikov ob predpostavki stečaja.

Učinek stečaja na plačilo terjatev upnikom se primerja z učinkom prisilne poravnave na plačilo terjatev upnikom tako, da se primerjajo izračunani odstotki (%) poplačila terjatev upnikov v primeru prisilne poravnave, z odstotkom poplačila terjatev upnikov v primeru stečaja. Višji odstotek (%) poplačila terjatev upnikov pomeni bolj ugoden način plačila.

4) Mejni prag 50% verjetnosti:

ZFPPIPP za presojo testa kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti in testa učinkov stečaja kot mejni prag verjetnosti določa najmanj 50% verjetnost. V 4.2.6. točki razširjenih uvodnih pojasnil ZFPPIPP je najmanj 50% verjetnost obrazložena kot pravni standard, »po katerem je mejni prag zadostne verjetnosti določenega izida (npr. uspešnega finančnega prestrukturiranja) dosežen, če je verjetnost tega izida večja od verjetnosti nasprotnega izida (npr. da finančno prestrukturiranje ne bo doseženo)«.

Ad 5) Mnenje

Pooblaščenec ocenjevalec vrednosti podjetij poda standardizirano mnenje o tem ali so doseženi pogoji za vodenje postopka prisilne poravnave v skladu z zahtevami ZFPPIPP. Standardizirano mnenje je podano na zadnji strani Poročila.

Za obliko in vsebino mnenja glej Priloga A in B - Zgled pritrdilnega in odklonilnega mnenja pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij v zvezi s 146. členom ZFPPIPP).

Zgled pritrilnega mnenja pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij v zvezi s 146. členom ZFPPIPP

MNENJE POOBLAŠČENEGA OCENJEVALCA VREDNOSTI PODJETIJ V ZVEZI S 146. ČLENOM ZFPPIPP

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, (navedi ime in priimek), z veljavnim dovoljenjem za opravljanje nalog Slovenskega inštituta za revizijo številka (navedi številko in datum izdaje delovnega dovoljenja) sem v skladu s 146. členom Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 126/07, v nadaljevanju ZFPPIPP) pregledal načrt finančnega prestrukturiranja družbe ABC, z dne (navedi datum).

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij podpisnik tega mnenja, potrjujem, da nisem sodeloval pri pripravi načrta ali dela načrta finančnega prestrukturiranja družbe ABC, ki je predmet tega pregleda.

Mnenje

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, (navedi ime in priimek) potrjujem, da je Poročilo pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij za namen povezan s 146. Členom ZFPPIPP pripravljeno v skladu s Pojasnilom 7 Slovenskega inštituta za revizijo – Dajanje mnenja pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij v zvezi s 146. Členom ZFPPIPP.

Pooblaščen ocenjevalce vrednosti podjetij potrjujem, da je družba ABC:

- insolventna,
- da obstaja najmanj 50% verjetnost, da bo izvedba predlaganega načrta finančnega prestrukturiranja omogočila tako finančno prestrukturiranje družbe ABC, da bo le-ta postala kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobna,
- da obstaja najmanj 50% verjetnost, da bodo upnikom družbe ABC s potrditvijo prisilne poravnave kot jo predlaga dolжник, družba ABC, zagotovljeni ugodnejši pogoji plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad družbo ABC začet stečajni postopek.

Datum:

POOBLAŠČENI OCENJEVALEC VREDNOSTI PODJETIJ

(ime in priimek s tiskanimi črkami ter podpis)

Zgled odklonilnega mnenja pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij v zvezi s 146. členom ZFPPIPP

MNENJE POOBLAŠČENEGA OCENJEVALCA VREDNOSTI PODJETIJ V ZVEZI S 146. ČLENOM ZFPPIPP

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, (navedi ime in priimek), z veljavnim dovoljenjem za opravljanje nalog Slovenskega inštituta za revizijo številka (navedi številko in datum izdaje delovnega dovoljenja) sem v skladu s 146. členom Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 126/07, v nadaljevanju ZFPPIPP) pregledal načrt finančnega prestrukturiranja družbe ABC, z dne (navedi datum).

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij podpisnik tega mnenja, potrjujem, da nisem sodeloval pri pripravi načrta ali dela načrta finančnega prestrukturiranja družbe ABC, ki je predmet tega pregleda.

Mnenje

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, (navedi ime in priimek) potrjujem, da je Poročilo pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij za namen povezan s 146. Členom ZFPPIPP pripravljeno v skladu s Pojasnilom 7 Slovenskega inštituta za revizijo – Dajanje mnenja pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij v zvezi s 146. Členom ZFPPIPP.

Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij potrjujem, da je družba ABC:

- ni insolventna (ali) je insolventna,

vendar:

- da obstaja več kot 50% verjetnost, da izvedba predlaganega načrta finančnega prestrukturiranja ne bo omogočila tako finančno prestrukturiranje družbe ABC, da bo le-ta postala kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobna,
- da obstaja več kot 50% verjetnost, da upnikom družbe ABC s potrditvijo prisilne poravnave kot jo predlaga dolžnik, družba ABC, ne bodo zagotovljeni ugodnejši pogoji plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad družbo ABC začet stečajni postopek.

Datum:

POOBLAŠČENI OCENJEVALEC VREDNOSTI PODJETIJ

(ime in priimek s tiskanimi črkami ter podpis)